

КАРАР**Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы муниципаль казасы
турында Нигезлэмәне раслау хақында**

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы мөлкәте белән идарә итүнен нәтижелелеген арттыру, аны исәпкә алу, саклау һәм тоту системасын камилләштерү максатларында, Россия Федерациясе Граждан кодексының 215 статьясы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 8 бүлегә, Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы советы карар кабул итте:

1. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының муниципаль казасы турындагы нигезлэмәне (кушымта) расларга.

2. Муниципаль казна мөлкәтен формалаштыру, исәпкә алу (реестрны алып бару), муниципаль казна мөлкәтен тотуны, хезмәт күрсәтүне, тиешенчә файдалануны контрольдә тоту буенча вәкаләтле орган итеп Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре Палатасын билгеләргә.

3. «Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы» муниципаль берәмлегенң казна мөлкәте турындагы нигезлэмәне раслау хақында» 2017 елның 14 августындагы 50-РС номерлы Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Советы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

4. Әлеге карарны “Кама ягы”(«Камская новь») район газетасында, Интернет телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча һәм интернет телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Порталында урнаштырылган Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының рәсми сайтында- <http://laishevo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).

5. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Советының план-бюджет комиссиясенә һәм икътисадый үсешенә йөкләргә.

**Башлык – муниципаль район
Советы Рәисе**

И.Ф. Зарипов

Нигезләмә
Татарстан Республикасы
Лаеш муниципаль районының муниципаль казасы турында

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Граждан кодексы, "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" Федераль закон, Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Уставы нигезендә эшлэнгән.

1.2. Нигезләмә Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы муниципаль казасы (алга таба - районның муниципаль казасы) составына керүче муниципаль мөлкәтнең максатларын, бурычларын, исәбен, идарә итүен һәм эш итүен билгели.

1.3. Әлеге нигезләмә районның берләштерелгән бюджетын формалаштыруы һәм үтәве белән бәйле мөнәсәбәтләргә кагылмый.

1.4. Муниципаль казна составына муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә беркетелмәгән мөлкәт керә.

1.5. Казна мөлкәтен формалаштыру һәм исәпкә алу (реестрны алып бару), район Муниципаль казасы мөлкәтен тиешенчә файдалануны, шул исәптән аңа хезмәт күрсәтүне контрольдә тоту, шулай ук күчәмсез милеккә муниципаль милек хокукларын дәүләт теркәве өчен кирәкле чараларны, милекче хокукларын, Россия Федерациясенә гамәлдәге законнары һәм Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы жирле үзидарә органнарының норматив-хокукый актлары белән билгелэнгән тәртиптә, Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы гамәлгә ашыра (алга таба - Вәкаләтле орган),.

2. Районның муниципаль казасы белән идарә итүнең һәм аның белән эш итүнең максатлары һәм бурычлары

2.1. Районның муниципаль казасы формалаштыруның, исәпкә алуның, идарә итүнең һәм аның белән идарә итүнең төп максатлары түбәндәгеләр:

2.1.1 Лаеш муниципаль районы жирле үзидарәсенә матди-финанс нигезләрен ныгыту;

2.1.2 Лаеш муниципаль районы муниципаль милкендә булган һәм районның социаль-икътисадый үсеше өчен кулланыла торган күчемсез милек торышын арттыру һәм яхшырту;

2.1.3 районның берләштерелгән бюджеты керемнәрен 2.1.3 арттыру;

2.1.4 Лаеш муниципаль районы халкын тормыш өчен кирәкле товарлар һәм хезмәт күрсәтүләр белән тәмин итү;

2.1.5 Лаеш муниципаль районы территориясендә инвестицияләр жәлеп итү һәм эшқуарлык активлығын стимуллаштыру;

2.1.6 гражданныр-хокукый алыш-бирешләр буенча Лаеш муниципаль районы йөкләмәләрен тәмин итү.

2.2. Районның муниципаль казнасы составына керүче мөлкәт белән идарә иткәндә һәм эш иткәндә күрсәтелгән максатларны гамәлгә ашыру өчен түбәндәге бурычлар хәл ителә:

2.2.1 мөлкәтне һәм аның хәрәкәтен бергә исәпкә алу;

2.2.2 мөлкәтне саклап калу һәм арттыру;

2.2.3 муниципаль предприятиеләрнең финанс хәлен стабильләштерү, салым салуны оптимальләштерү;

2.2.4 муниципаль милек объектларын торгызуга финанс чараларын туплау;

2.2.5 Лаеш районының муниципаль милек составында халык ихтыяжларын тәмин итү өчен кирәкле мөлкәтне саклап калу;

2.2.6 мөлкәттән файдалануның ин нәтижәле ысулларын ачыклау һәм куллану;

2.2.7 Муниципаль мөлкәтнең максатчан билгеләнеше буенча сакланышын һәм алардан файдалануын тикшереп тору.

3. Район муниципаль казнасының составы һәм барлыкка килү чыганақлары

3.1. Районның муниципаль казнасы составына Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы муниципаль милкендәге күчемсез милек объектлары керә, шулай ук Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы составына керүче жирлекләрнең муниципаль күчемсез мөлкәтенә хужалык алып бару хокукында муниципаль унитар предприятиеләргә беркетелмәгән, оператив идарә хокукында

муниципаль учреждениеләргә һәм казна предприятиеләренә, шул исәптән:

- унитар предприятиеләрнең һәм учреждениеләрнең бетерелгән мөлкәти комплекслары;

- торак һәм торак булмаган биналар;

- торак йортларга кушып төзелгән, әмма торак фондының объектлары булмаган биналар (торак булмаган биналар);

- социаль-мәдәни һәм көнкүреш билгеләнешендәге объектлар, торак-коммуналь хужалык объектлары;

- торак урыннары милекчеләренә гомуми өлешендәге күчемсез мөлкәтнең бердәм комплексы торак булмаган биналарында муниципаль өлеш;

- коммерция оешмаларында яисә индивидуаль эшқуарларда аренда яисә ышанычлы идарәдәге күчемсез мөлкәт;

- район милкендәге күчемле мөлкәт;

- жир кишәрлекләре.

3.2. Районның муниципаль казасын формалаштыру чыганақларына кергән милек:

- Лаеш муниципаль районының берләштерелгән бюджеты акчалары исәбеннән яңадан төзелгән яисә муниципаль милеккә сатып алынган;

- Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы дәүләт милкеннән муниципаль милеккә тапшырылган;

- юридик һәм физик затлар тарафыннан түләүсез муниципаль милеккә тапшырылганда;

- муниципаль унитар предприятиеләрне хужалык карамагынан чыгарганда һәм муниципаль учреждениеләрнең оператив идарәсеннән законлы нигезләрдә тартып алганда;

- муниципаль предприятиеләр һәм муниципаль учреждениеләр төзегәндә;

- хужасыз, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә муниципаль дип танылган;

- муниципаль милеккә башка законлы нигезләр буенча кергән мөлкәт.

3.3. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы муниципаль милек объектларын районның муниципаль казасы мөлкәте составына кертү нигезләре түбәндәгеләр:

- район муниципаль учреждениеләренә оператив идарәсеннән артык, файдаланылмый йә мөлкәт билгеләү буенча файдаланылмый торган мөлкәтне алу;

- муниципаль унитар предприятиенә муниципаль мөлкәткә хужалык алып бару хокукын туктату, әлеге мөлкәтнең хужасы тарафыннан беркетелгән, гамәлдәге законнарда билгеләнгән нигезләрдә һәм тәртиптә, шул исәптән муниципаль унитар предприятиеләренә хужалык алып баруга тапшырылган мөлкәттән баш тартуына бәйлә рәвештә.

3.4. Әлеге Нигезләмәнең 3.2, 3.3 пунктларында күрсәтелгән чыганаclar исәбеннән районның муниципаль казасы составына мөлкәт кертү Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Башкарма комитеты карарлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3. Районның муниципаль казасын төзи торган мөлкәтне исәпкә алу тәртибе

4.1. Районның муниципаль казасын тәшkil итүче мөлкәт Татарстан Республикасының Лаеш муниципаль районына турыдан-туры милек хокукында һәм муниципаль учреждениеләренә һәм башка оешмаларның төп һәм (яисә) әйләнештәге акчалар сыйфатында бухгалтерлык хисабында чагылыш тапмаска тиеш.

4.2. Районның муниципаль казасын тәшkil итүче мөлкәтне исәпкә алу һәм аның хәрәкәтен исәпкә алу вәкаләтле орган тарафыннан тиешле мәгълүматны муниципаль милек реестрының махсус бүлегенә кертү юлы белән гамәлгә ашырыла. Әлеге бүлектә районның муниципаль казасын тәшkil итүче мөлкәтнең составы, сатып алу ысулы, бәясе, нигезләнүе һәм исәпкә кую вакыты, тузганлыгы турында мәгълүматлар, кирәк булганда - оешмаларның бухгалтерлык хисабында мөлкәтнең аерым төрләрен чагылдырган вакытта бухгалтерлык хисабы турындагы закон таләпләренә туры килгән башка мәгълүматлар, шулай ук мөлкәтне һәм файдалануны тапшыру буенча карарлар, башка актлар, мөлкәт белән идарә итү буенча килешүләр, шул исәптән район муниципаль казасы составындагы мөлкәтне алып ташлау һәм аны казнага кайтару.

4.3. Районның муниципаль милек реестрының махсус бүлегенә кертү, шулай ук реестр бүлегеннән төшереп калдыру Лаеш муниципаль районы башкарма комитеты карарлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.4. Муниципаль милек реестрының муниципаль казаны тәшkil итүче мөлкәте турында белешмәләр булган махсус бүлегендә исәпкә алу объектлары буларак, Лаеш муниципаль районына яисә район составына керә торган

жирлеклэргә милек хокукындагы күчемсез мөлкәт булырга мөмкин.

4.5. Күчемсез мөлкәткә муниципаль милек реестрыннан өземтә һәм кирәкле очрактарда күчемсез мөлкәткә муниципаль милек хокукын дәүләт теркәвенә алу турында таныклык муниципаль милекнең милеккә хокукын раслаучы документлар булып тора.

4. Районның муниципаль казасын тәшкил итүче мөлкәт белән идарә итү һәм эш итү тәртибе

5.1. Районның муниципаль казна составына керә торган мөлкәт хосусыйлаштырылырга, арендага, түләүсез файдалануга, залогка, ышанычлы идарәгә тапшырылырга мөмкин, хужалык жәмгыятьләренең устав капиталына кертем сыйфатында кертелгән, алмаштырылган, хужалык алып баруга, муниципаль унитар предприятиеләргә һәм муниципаль учреждениеләргә оператив идарәгә тапшырылган, шулай ук башка граждан-хокук алыш-бирешләре предметы булырга мөмкин. Районның муниципаль казасы составына керүче мөлкәт белән килешүләр мондый карарларны кабул итәргә хокукы булган Лаеш муниципаль районының жирле үзидарә органнары карарлары нигезендә вәкаләтле орган тарафыннан башкарыла.

вәкаләтле орган муниципаль казна мөлкәтеннән файдалану нәтижәсендә керә торган акчалар һәм башка мөлкәт керүне тикшереп тора. Районның муниципаль казасы мөлкәтен тапшыру шартлары һәм тәртибе һәм аның белән эш итү Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары, районның жирле үзидарә органнарының норматив-хокукый актлары белән жайга салына.

5.2. Юридик затларны районның муниципаль казасы мөлкәтенә техник хезмәт күрсәтүгә теләсә нинди милек рәвешендәгә жәлеп итү, Лаеш муниципаль районы Башкарма комитеты карары нигезендә, вәкаләтле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5. Районның муниципаль казасын тәшкил итүче мөлкәтнең эчтәлегә

6.1. Районның муниципаль казасын тәшкил итүче мөлкәтне тоту мөлкәтне төзек хәлдә тоту һәм аның сакланышын тәмин итү (шул исәптән өченче затларны орынудан яклау) юлы белән гамәлгә ашырыла.

6.2. Милеккә яисә файдалануга тапшырылган мөлкәтне тоту һәм эксплуатацияләү, яктар килешүендә башкасы каралмаган булса, беркетелгән физик һәм юридик затлар тарафыннан гамәлгә ашырыла.

6.3. Районның муниципаль казасы мөлкәте белән идарә итү һәм эш итү эшчәнлеген финанслау, аны тоту һәм үстерү районның берләштерелгән бюджеты акчалары исәбеннән, шул исәптән билгеләнгән тәртип нигезендә вәкаләтле орган тарафыннан район муниципаль казасы мөлкәтеннән файдаланудан турыдан-туры

алына торган акчалар исәбеннән башкарыла.

6.4. Районның муниципаль казна объектларын саклауны тәэмин итү өчен күчәмсез мөлкәтне (хезмәт өчен түләүнең 5000 минималь күләмәннән артыграк базар мөлкәте) иминләштерү, аны эксплуатацияләү һәм саклауның махсус режимын билгеләү, шулай ук мөлкәтне саклауга тапшыру гамәлгә ашырылырга мөмкин.

6.5. Вәкаләтле орган, мөлкәтне иминләштерү бурычы вакытлыча үзе булган затларга төзелгән шартнамәләр нигезендә йөкләнгән очраклардан тыш, районның муниципаль казнасы мөлкәтен иминләштерү шартнамәсе буенча иминләштерүче буларак чыга.

6. 6. Муниципаль казаны саклап калуны һәм максатчан файдалануны тикшереп тору

7.1. Өченче затларга биләүгә һәм аннан файдалануга тапшырылган районның муниципаль казнасы составына керүче мөлкәтнең сакланышын һәм максатчан кулланылышын тикшереп торуны вәкаләтле орган кулланучылар белән төзелгән шартнамәләр шартлары нигезендә гамәлгә ашыра.

7.2. Контроль барышында вәкаләтле орган тапшырылган мөлкәтнең торышын һәм кулланучылар белән төзелгән шартнамәләрнең шартларын үтәүне тикшерә.

7.3. Милекне аның эчтәлегә авырлыгын биләүгә һәм файдалануга тапшыру вакытына һәм очраклы рәвештә һәлак булу куркынычы кулланучыга күчә һәм шартнамә шартлары белән билгеләнә.

7. Районның муниципаль казнасын тәшкил итүче мөлкәтне торгызу тәртибе

8.1. Районның муниципаль казнасын тәшкил итүче мөлкәтне яңарту капитал ремонт, модернизацияләү, реконструкцияләү һәм яңа мөлкәткә тулысынча алмашыну юлы белән гамәлгә ашырыла.

8.2. Капиталь ремонт, мөлкәтне яңарту һәм реконструкцияләү элегә Нигезләмәнең 6.4 пунктында каралган затлар тарафыннан Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы башкарма комитеты карары нигезендә вәкаләтле орган йөкләмәсе буенча районның берләштерелгән бюджеты чаралары йә аерым килешүләр нигезендә кулланучылар чаралары исәбеннән башкарыла.

8.3. Милеккә капитал ремонт, аны модернизацияләү һәм реконструкцияләү, шулай ук аларны гамәлгә ашыруга чыгымнар район жирле үзидарә органнарының гамәлдәге норматив хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

8.4. Районның муниципаль казнасы милкен тулысынча алмаштыру аны файдалы файдалану, физик тузу вакыты узгач башкарыла.

8.5. Районның муниципаль казасы составына керә торган объектларны файдалы файдалану срогы тәмамлангач, вәкаләтле орган кулланучының гаризасы буенча техник комиссия эшен Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы башкарма комитеты вәкилләре һәм объектлары, күзәтчелек органнары (кирәк булганда) күрсәткечләре буенча белгечләр катнашында оештыра.

8.6. Тикшерү нәтижәләре буенча техник комиссия районның муниципаль казасы мөлкәте белән киләчәк гамәлләр турында тәкъдимнәр белән тикшерү акты төзи: модернизация, реконструкция, тулысынча алмаштыру һәм башкалар.

8.7. Тикшерү акты нигезендә вәкаләтле орган муниципаль казна мөлкәтенә капитал салуларга титул исемлеген рәсмиләштерә, ул Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы башкарма комитетына килештерүгә тапшырыла.

8.8. Капиталь кертемнәргә титул исемлеге Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Башкарма комитеты карары белән раслана.

8.9. Капиталь кертемнәргә титул исемлеге буенча эшләрне финанслау чираттагы финанс елына районның берләштерелгән бюджетында каралган сумма чикләрендә бюджет акчалары исәбеннән башкарыла.

8.10. Капиталь кертемнәргә һәм муниципаль казна мөлкәтенә финанслау күләмнәре Лаеш муниципаль районының берләштерелгән бюджетында аерым юл белән күрсәтелә.

9. Казна мөлкәте объектларын бәяләү

9.1. Районның муниципаль казасын тәшкит итүче мөлкәтне бәяләү Россия Федерациясе законнарында һәм муниципаль берәмлекләрнең милек хокукындагы мөлкәтне бәяләү өчен башка хокукый актларда билгеләнгән кагыйдәләр буенча гамәлгә ашырыла.

9.2. Районның муниципаль казна мөлкәтенә аерым объектларына бәйсез бәя бирү түбәндәге очракларда мәжбүри:

- хосусыйлаштыру, ышанычлы идарәгә тапшыру, арендага бирү яисә хужалык әйләнешенә башка төрле жәлеп итү максатларында аларның бәясен билгеләгәндә;

- аларны залог предметы буларак кулланганда;

- әлеге объектлар белән бәйле бурыч йөкләмәләрен биргәндә;

- аларны устав капиталларына, юридик затлар фондларына кертем буларак тапшырганда;

- аларның бәясе турында бәхәс килеп чыкканда;

Бәйсез бәяләүчене жәлеп итү закон белән бәйләнмәгән очрактарда, вәкаләтле орган әлеге мөлкәттән нәтижәле файдалану максатларында мөлкәтне бәйсез бәяләүче тарафыннан бәяләү үткәрә.

9.3. Казна мөлкәте объектларын бәяләү жирле бюджет акчалары исәбеннән түләнә.

10. Районның муниципаль казнасы составыннан мөлкәтне чыгару

10.1. Районның муниципаль казна составыннан мөлкәт төшөп калу түбәндәге очрактарда башкарыла:

- муниципаль милектән Россия Федерациясе субъектының дәүләт милкенә яисә Россия Федерациясенәң федераль милкенә тапшыру;

- муниципаль предприятиеләргә йә муниципаль учреждениеләргә, казна предприятиеләренә хужалык алып баруга тапшыру;

- хужалык жәмгыятьләренәң устав капиталларына һәм коммерциягә карамаган оешмаларга гамәлгә кертү буларак кертү;

- хосусыйлаштыру, сату, бүләк итү юлы белән читләшү;

- физик тузу аркасында мөлкәтне юкка чыгару;

- суд карарларын үтәү;

- стихияле бәла-казалар, аварияләр һәм башка гадәттән тыш хәлләр аркасында мөлкәтне юкка чыгару яки зарарлау;

- милекче карары буенча милекне бетерү;

- вәкаләтле орган тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган алыш-бирешләрне башкару.

10.2. Милекне район муниципаль казнасы составыннан алу тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясенәң гамәлдәге законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

11. Йомгаклау нигезләмәләре

11.1. Хужалык әйләнешендә районның муниципаль казнасы милкен

файдаланудан алынган финанс чаралары жирле бюджетка керэ.

11.2. вәкаләтле орган түбәндәге мәсьәләләр буенча судка дөгъва белән мөрәжәгать итәргә хокуклы:

- объектларга муниципаль милек хокукын тану һәм аларны законсыз биләүдән читләштерү;

- районның муниципаль казнасы объектлары белән алыш-бирешләрне дөрөс түгел дип тану;

казна мөлкәте объектларын арендау килешүләрен өзү һәм аренда түләве буенча бурычларны түләттерү;

- казна милкенә физик һәм юридик затларның хокуксыз гамәлләре белән китерелгән зыянны һәм башка зыянны каплау.

11.3. Әлеге Нигезләмәнең һәм аңа өстәмәләрнең барлык үзгәрешләре Лаеш муниципаль районы Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә кабул ителә һәм рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керә.

Килештерү кәгазе
Лаеш муниципаль районы Советы карары

**Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының муниципаль казнасы
турындагы нигезләмәне раслау хакында**

Өзерлэнгән:
Район Башкарма комитетының юридик бүлеге баш белгече

Е.П. Федорина

(вазыйфасы, имзасы, фамилиясе һәм инициаллары, телефоны)

Килештерелде

1	Район башлыгы урынбасары	Т.П.Борханова
.		_____
2	Башкарма комитет җитәкчесе	
.	вазыйфаларын башкаручы	_____ А.Г.Карсалов
3	Район Советы аппараты	
.	житәкчесе	_____ Р.Т. Гарифуллин
4	Районның финанс-бюджет	
.	палатасы рәисе	_____ Е.Н.Галиева
5	Районның мөлкәт һәм җир	
.	мөнәсәбәтләре палатасы рәисе	_____ Э.В.Хисмәтова

Тарату:

(әлеге карар җибәрелергә тиешле адресатлар исемлегенә)

1. _____
2. _____
3. _____

